
نشانه شناسی

قدم اول

نویسنده: پل کابلی - طراح: لیتزا یانتس
مترجم: محمد نبوی

اگر به یک کوکتل پارتی واقعی بروید، یا در سالن انتظار سینماهای درست و حسابی بپلکید، یا ضمیمه‌های رنگی روزنامه‌های روز یکشنبه را بخوانید، یا برنامه‌های هنری آخر شب را در تلویزیون ببینید، آن وقت می‌فهمید که نشانه‌شناسی چه موضوع ارزشمند و باب‌روزی است.

ماقبل تاریخ نشانه‌شناسی

از جمله نخستین رهروان نشانه‌شناسی می‌توان از افلاطون (۳۴۸-۴۲۸ پیش از میلاد) نام برد که کتاب کراتیلوس او به بررسی منشأ زبان می‌پردازد؛ نیز می‌توان از ارسطو (۳۲۲-۳۸۴ پیش از میلاد) یاد کرد که در کتاب‌های بوطیقا و در باب تفسیر به تأمل در باب اسم می‌نشیند.

اصطلاح «سمیوتیک» (نشانه‌شناسی) از ریشه یونانی seme ساخته شده است که مثلاً در واژه سمیوتیکوس که به معنای تعبیرگر نشانه‌هاست، به کار رفته است. نشانه‌شناسی در مقام یک رشته علمی، به تجزیه و تحلیل نشانه‌ها یا به مطالعه کارکرد نظام‌های نشانه‌ای می‌پردازد.

فهم این نکته که نظام‌های نشانه‌ای از اهمیت فراوانی برخوردارند، چندان دشوار نیست. احساس نیاز به مطالعه نظام‌های نشانه‌ای پدیده‌ای بسیار مدرن است.

به نظر من، میان فریادهای حیوانات و کلام انسانی تفاوتی وجود دارد. این تفاوت همانا تفاوت میان نشانه‌های طبیعی و نشانه‌های قراردادی است.

یکی از مهم‌ترین مباحثاتی که در جهان باستان در باب نشانه درگرفت، بحثی بود میان رواقیون و اپیکوریان (حدود سال ۳۰۰ پیش از میلاد در آتن).

این بحث مبتنی بود بر تفاوت میان نشانه‌های طبیعی (که در طبیعت به وفور یافت می‌شوند) و نشانه‌های قراردادی (که صرفاً برای برقراری ارتباط ساخته می‌شوند). از نظر رواقیون، نشانه ناب چیزی است که ما به عنوان علامت بیماری می‌شناسیم.

نگاه کنی در صورتش برافروخته است. گمان می‌کنم تب دارد.

این یک نشانه است.